

Československá spartakiáda - rozhovor

Konkretizace osoby: žena, 50 let, vysoká škola

1) Kolikrát ses Československé spartakiády zúčastnila?

Dvakrát.

2) Kdy to bylo?

Bylo to v roce 1975 a v roce 1980.

3) Proč ses rozhodla nacvičovat a zúčastnit se?

Během té první spartakiády, které jsem se zúčastnila, mně bylo čtrnáct let, chodila jsem do osmé třídy základní školy a naše třídní učitelka, zároveň tělocvikářka, nám nabídla cvičit spartakiádu. Cvičili jsme celá skupina, celá třída a brali jsme to jako normální cvičení.

Druhou spartakiádu v roce 1980 jsem byla prvním rokem na vysoké škole a spartakiádu jsme měli jako jednu z hodin tělocviku. Takže to bylo povinný v podstatě.

4) V jakých kategoriích jsi na těchto dvou spartakiádách cvičila?

Tak poprvé jsem se zúčastnila spartakiády jako starší žákyně a podruhé jako vysokoškolačka.

5) Jak probíhal nácvik? V jakých fázích?

Nácvik spartakiády probíhal od začátku školního roku, kdy částečně při hodinách tělocviku, při sportovních hrách, které jsme měli vždy v pátek odpoledne, jsme děvčata přibližně z té sedmé, osmé, deváté třídy společně s naší tělocvikářkou nacvičovali v tělocvičně, na jaře potom jsme se zúčastnili nejprve oblastní spartakiády, potom okresní spartakiády a protože se nám nácvik povedl, tak jsme byly vybrány k účasti celostátní spartakiády na Strahově.

V roce 1980 jsme nacvičovaly vysokoškolskou skladbu v rámci hodin tělocviku, také jsme na jaře měli asi týden soustředění v Roudnici nad Labem, kde jsme se celý týden secvičovali i s chlapci, kteří s náma do té doby necvičili, protože samozřejmě to byla skladba pro chlapce a děvčata vysokoškoláky, takže jsme museli nějakým způsobem se sehrát, no a pak jsme se automaticky zúčastnili rovnou té celostátní spartakiády.

6) Jak samotné vystoupení v Praze na Strahově probíhalo?

No, v obou případech jsme měli několik secvičných, vždy to bylo přesně organizováno, to znamená věděli jsme podle rozpisu, kdy se na nás dostane, vždycky jsme čekali na strahovských kolejích, až docvičí ta předchozí skladba a potom jsme se postupně připravovali k jednotlivým vchodům strahovského stadionu, provedli jsme ten nácvik, kdy na hlavním můstku stála hlavní secvičovatelka, nebo hlavní cvičitelka, která byla určena pro celou republiku a vlastně s ní se tam nějakou dobu ta skladba secvičovala se všemi cvičenci a pak jsme zase odcházeli a nastupovala jiná skupina.

Při samotném vystoupení?

Ne, to byla secvičná. A potom, když se to během několika dnů teda secvičilo na celém stadionu, tak potom jsme dvakrát vystupovali ve dvou odpoledních - celkem byly čtyři odpoledne - a ve dvou z nich jsme cvičily my ty naše skladby.

7) Mělo samotné vyvrcholení ještě další okolnosti (ubytování, večery družby apod.)?

Když jsme byli na základní škole, to znamená v té osmé třídě, když jsem cvičila v roce '75, tak jsme byli ubytováni na základní škole na Malé Straně, mám pocit, že to byla Josefská ulice, kde jsme bydleli v tělocvičně, byly to sice takové polní podmínky, ale nám to připadalo jako velké dobrodružství, protože jsme v takové partě nikdy v Praze nebyly. Tam jsme se i stravovaly a mně se to líbilo, protože celý týden jsme s tou naší učitelkou tělocviku prošli celou Prahu, zúčastnily jsme se spousty akcí, pamatuju si, že jsme byli na nějakém večeru družby v nějakém sále, kde vystupovali i zpěváci, které jsme do té doby znali třeba jenom z televize, nebo že bylo plné Staroměstské náměstí, plné lidí, že to bylo takové zvláštní, plno světla, prostě pro nás to byl, když jsme byly z vesnice, velký zážitek.

Když jsme byli vysokoškoláci, tak jsme bydleli na kolejích Vysoké školy zemědělské v Suchdole, samozřejmě, že jsme měli daleko větší volnost, takže jsme se mohli a nemuseli zúčastňovat těchto akcí a protože jsme vlastně byli vysokoškoláci z Prahy, kde jsme potom následně pět let studovali, tak zas pro nás nebylo takovým zážitkem se všech akcí zúčastnit. Ale pamatuji si, že Praha byla plná spousty lidí, že jsme vlastně všichni měli stejné odznaky, které nás opravňovaly teda používat třeba městskou dopravu a že jsme cejtli, ať si říká kdo chce, co chce, takovou velkou sounáležitost, že jsme všichni dělali stejnou věc.

8) A co se týče toho samotného vystoupení, tak asi jsi měla možnost shlédnout ta ostatní vystoupení. Která se ti nejvíce líbila?

Tak, když jsme byli na spartakiádě v roce '75, tak samozřejmě jedno odpoledne jsme měli možnost, měli volnou vstupenku a mohli jsme se zúčastnit celého odpoledne. Ty skladby, které byly vždycky nejžádanější, byla skladba žen a skladba vojáků, tak musím říct, že ty se mi líbily asi nejvíc. Ženy tehdy cvičily s kužely, je to ta slavná skladba, která vždycky, myslím, že na mnohých fotografiích anebo i na nějakých - když se uvádějí dobové filmy, tak obvykle ukazují tuto skladbu. Byla na Smetanovu Vltavu a další ty jeho hudební skladby. Takže ta se mi asi líbila nejvíc. Samozřejmě, že vojáci to měli vždycky na takové jako sportovně vysoké úrovni.

Když to bylo v roce '80, tak tehdy byla velice opěvovanou skladbou skladba dorostenek na píseň Michala Davida Poupata, která nám tehdy až lezla na nervy, protože nás štválo, že všichni obdivují dorostenky a my jsme se tam dřeli úplně stejně.

9) A teď stručně, jestli jsi pocítovala tuto akci za politickou reklamní akci režimu.

No, tak v roce '75 jako žákyně základní školy rozhodně ne. My jsme to braly jako sportovní událost, jako, jely jsme do Prahy vlakem, bydlely jsme, jak už jsem zmínila, v té tělocvičně, myly jsme se na dvoře

studenou vodou, běhaly jsme po Praze, viděly jsme spoustu zajímavýho a ani nás v té době nenapadlo, že by za tím mohla být taky nějaká politika. Nikdy nám celkem nikdo nic nevnucoval.

Když jsme byli na vysoké škole, tak už jsme to vnímali asi trochu kritičtěji, protože kupříkladu já bych si byla vybrala jako tělocvik jiný způsob tělocviku, někteří třeba mohli chodit plavat. My jsme teda zrovna byli, naše skupina, určena k nácviku spartakiády, no tak jsme se nakonec přizpůsobili a pamatuju si teda, že jsme se zúčastnili i toho spartakiádního průvodu, pamatuju si, že jsme teda procházeli kolem tribuny s našimi politiky a že tam mě trošku napadlo, že je to taková šaškárna, kde teda se do toho nějakým způsobem mísí teda ta politika a že trošičku je to asi pro mě i dost jakoby do světa reklama.

10) Ostatní státy východního bloku asi obdivovaly tuto akci, že?

Myslím si, že jo.

11) A na co nejvíce vzpomínáš, když shrneš obě ty spartakiády?

Už jsem to asi zmínila. Vždycky jsem chodila cvičit, byla jsem na malé vesnici. Cvičili jsme v takzvaném, tehdy jsme tomu pořád říkali, že jsme chodili do Sokola, navíc jsme měli ještě každý pátek sportovní hry, takže mně to přišlo jako naprosto přirozená věc, někde cvičit, takže asi to, že jsme někde byli společně, že jsme třeba i naši učitelku poznali jinak, že jsme mohli vidět Prahu... A nakonec se mi líbila i ta rozjásaná Praha. Ať je to, jak chce, tak prostě většina z těch lidí na mě tehdy působila, že to chce. Že to chce dělat.

12) A jak bys z dnešního pohledu celou akci posoudila?

No, pokud bych si odmyslela tu tribunu, na které byli ti politici, pokud bych si odmyslela, že potom asi v novinách a v televizi, v televizních zprávách se to přehánělo a tak dále, tak bych řekla, že to mělo něco do sebe. Lidi cvičili a cvičili spolu.